

Інститут громадянства ЄС на сучасному етапі є не лише формальним закріпленням ідеї єдності європейських народів, а відображає реальний зв'язок між утворенням і громадянами держав-членів, оскільки передбачає низку прав, які закріплені у Договорі про функціонування Європейського Союзу.

Феномен європейського громадянства полягає в його подвійній правовій природі: особа одночасно належить особи до народу держави-члена та до спільноти народів об'єднаної Європи. Це дає можливість громадянам ЄС брати активну участь у його функціонуванні. Громадяни ЄС через наднаціональні та національні правові механізми здатні впливати на функціонування Європейського Союзу через Європейський Парламент як один із законодавчих інститутів ЄС, що здійснює також функцію демократичного контролю.

Список використаних джерел

1. Кн. перша: Інституційне право Європейського союзу / В. І. Муравйов, О. М. Шпакович, О. М. Лисенко, О. В. Святун. К. : Ін Юре. 2015. 312 с.
2. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу станом на 30.03.2010 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06
3. Кулабухова А. В. Каталог прав громадян Європейського Союзу. *Право та інновації*. № 1(13). 2016. 278 с.

Науковий керівник: д.ю.н., професор, професор кафедри Сурілова О. О.

МОСЕЙКІН ОЛЕКСАНДР СЕРГІЙОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС

Актуальність даної теми зумовлюється тим, що все більша кількість біженців перетинає європейські кордони у пошуках кращого життя, а це неодмінно загрожує безпеці та стабільності європейських країн та спричинює кризові явища в європейському середовищі. Отже, постає питання пошуку шляхів вирішення ситуації із міграцією, аналізу політики уряду ЄС в його законодавчій діяльності, а також аспекту ролі окремих держав-членів, щодо даного питання.

Спочатку варто проаналізувати міграційну політику уряду ЄС загалом. Щодо формування міграційного права ЄС, то спочатку можна виділити Шенгенську систему – Угода про поступове скасування перевірок на спільному кордоні від 19 червня

1985 р. – «Шенген І», Конвенцію про застосування Шенгенської угоди про поступове скасування перевірок на спільних кордонах від 19 червня 1990 р. – «Шенген ІІ». Ці нормативні акти стали підґрунтям регулювання міграції, визначили умови пересування територією Шенгенського простору. У 1997 р. Амстердамським договором була запроваджена єдина політика з імміграції, яка увійшла до компетенції Європейського співтовариства. Тобто, у цій сфері регулювання наднаціональні юридичні важелі впливу отримали пріоритет над національним законодавством. Щодо інституту надання притулку, то вагомим документом у цій сфері міграційної політики є Дублінська угода 2003 р., якій передувала конвенція 1990 р. У конвенції вирішилось питання надання притулку, що належатиме до національної компетенції кожної держави-члена ЄС. Гаазька програма 2003 р. відносить до наднаціональної компетенції ЄС побудову загальної європейської системи притулку. Передбачається, що на теренах ЄС має діяти єдина процедура надання притулку та єдиний статус для осіб, що отримали притулок або субсидіарний захист. Також питання боротьби з нелегальною міграцією регулюється Лісабонським договором 2009 р. Як зауважує Малиновська О.А., аналізуючи масив актів міграційного права ЄС, можна дійти висновків, що право передбачає досить сприятливий порядок в'їзду та перебування на території країн Євросоюзу.

Міграційній політиці притаманні два ключові напрями: регуляція внутрішньо-європейської міграції громадян та контроль надходження мігрантів із третіх країн. Безумовно перший напрям сприяє інтеграційному процесу всередині ЄС – це і ліквідація внутрішніх кордонів, і посилення соціальної й економічної взаємодії, також розвиток співробітництва. Загалом міграція всередині ЄС обмежується мінімально [3, с. 139]. Так міграційна криза, що спіткала Європейський союз базується на двох засадах – перш за все, це нелегальна міграція населення з країн, що характеризуються наявністю збройних заворушень і низьким рівнем соціально-економічного добробуту, за даними ООН, країни, з яких походить більша частина шукачів притулку, не змінюються з 2014 року: це Сирія, Афганістан, Сомалі, Південний Судан, Судан, Демократична Республіка Конго, Центральноафриканська Республіка, М'янма та Еритрея. По-друге, ускладнює ситуацію і потік біженців, осіб, що шукають політичного притулку на території другої країни, мають відповідний правовий статус згідно з Віденською конвенцією про захист біженців, тобто загалом перебувають на легальній основі, інтегруються в європейське суспільство – вивчають мову та культуру обраної держави, знаходять постійне житло, влаштовуються на роботу і надалі при виконанні усіх вимог

чинного законодавства можуть отримати громадянство. Проте саме цей процес інтеграції і постає головною проблемою для більшості шукачів політичного притулку, як наслідок унеможливлене їх прийняття європейським співтовариством.

Міграційна криза стала серйозним викликом фундаментальним здобутком Євросоюзу – передусім зоні вільного пересування. Уже сьогодні на теренах ЄС існує практика відновлення контролю на внутрішніх кордонах через небезпеку міграційної кризи. Відповідне право закріплене у ст. 23 Шенгенського Кодексу [1]. Так до прикладу, Німеччина відновлювала контроль на сухопутному кордоні з Австрією на період від 11 лютого до 11 травня 2017 р. Болючим є питання поглядів на проблему міграції у різних держав ЄС, так Німеччина, Франція, Італія та скандинавські країни розглядають міграційну кризу як випробування європейських цінностей і єдності, а країни Східної Європи вбачають у біженцях загрозу безпеці і благополуччю. Також ескалація міграційної кризи у найближчій перспективі може стати причиною ще більшого зростання економічних видатків через необхідність фінансування соціальної політики ЄС, яке проводиться з бюджетів країн-членів ЄС, зокрема виділяти значні кошти для оперативного облаштування пунктів прийому біженців і забезпечення гуманітарною допомогою [2, с. 20]. В умовах кризи активізувалися крайні політичні сили: у Франції кандидат від ультраправого Народного фронту Марін Ле Пен під час президентських виборів 2017 р. вийшла у другий тур, де за неї проголосували 33,9% виборців, спостерігалася радикалізація настроїв частини населення, що теж є негативним аспектом.

Підсумовуючи усе вищезазначене, а саме міграційну політику ЄС та його держав-членів можна зазначити, що основними проблемами є відсутність консолідованості в підході до запровадження даної політики серед держав членів, безносіє середньо масовість хвиль міграції, також відсутність волі до інтеграції у європейське суспільство окремих осіб. Серед основних напрямів реагування ЄС на міграційну кризу є: контроль кількості нелегальних мігрантів, консолідована політика щодо притулку та легальної міграції, запровадження конструктивних механізмів інтеграції у країнах, а також запровадження інституту квотування мігрантів і насамперед управління кордонами.

Список використаних джерел

1. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/399 від 9 березня 2016 року про Кодекс Союзу щодо правил, які регулюють рух осіб через

кордони (Шенгенський кодекс про кордони): Міжнародний документ від 09.03.2016. *Офіційний вісник Європейського Союзу*. 2016.

2. Дорош Л., Івасечко О. Особливості функціонування та виклики розвитку ЄС у близькій перспективі 2017–2018 рр. *Humanitarian vision*. 2017. Vol. 3. Num. 1. С. 19–24.
3. Малиновська. О. А. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії : монографія. К. : НІСД, 2018. С. 182–201.

Науковий керівник: д.ю.н., професор, професор кафедри Сурілова О. О.

ПАТЛАХА АРИНА ВОЛОДИМИРІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»

ВНЕСОК ІТАЛІЇ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ: НЕДОЛКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

«Зелена угода» – це корекція Європейським Союзом (далі ЄС) економічного курсу (вважається найбільшою в історії). Сам проєкт передбачає зміну в усіх галузях, що включає досягнення глобальної мети – вугільно-нейтрального простору через 30 років в ЄС [1].

Необхідність у таких змінах виникла через швидке зростання кліматичних змін, причому у бік погіршення. У XX столітті через діяльність людини відбувалося збільшення викидів парникових газів. Для зміни цієї негативної тенденції ЄС планує вже до 2030 року скоротити такі викиди до мінімуму: на 50–55% порівняно з рівнем 1990 року встановлено проміжну мету на 2040 рік для досягнення ЄС до 2050 року кліматичної нейтральності [4].

Для Італії Інвестиційний план європейської зеленої угоди може являти собою виняткову можливість не тільки рухатися і надавати більшу послідовність своїм кліматичним ініціативам, а й відновити свій розвиток та протидіяти процесу занепаду, який триває багато років.

Для реалізації такої угоди в Італії потрібно вирішити два основні питання: визначити власну стратегічну структуру з оновленою метою скорочення викидів парникових газів щонайменше на 50% до 2030 року; почати здійснювати проєкти та комплекс заходів щодо збільшення обсягу фінансових ресурсів, що надаються новим Європейським планом, та забезпечення можливості та ефективного та широкого використання.

Для здійснення «Зеленої угоди» в Італії вжили низку заходів на користь навколишнього середовища. Сюди входять стимули для утилізації автомобілів, що забруднюють довкілля, стимули